

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Co/22/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1518206299
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1518206299.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci navrhovateľky: R. N., V. E. XX.XX.XXXX, B. P. P., R. XX, proti odporcovi: D. N., V.N. E. XX.XX.XXXX, B. P. P., R. XX, o nariadenie neodkladného opatrenia o uloženie povinnosti D. N., V. E. XX.XX.XXXX V. E. P. Č.. XX, C.. R. XX L. P., na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V. zo dňa 23. októbra 2018, č. k. 10C/24/2018-11, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava V., č. k. 10C/24/2018 - 11 zo dňa 23.10.2018 m e n í tak, že odporcovi s a z a k a z u j e vstupovať do P. Č.. XX V. T. L. P. E. L. P., na R. C. T..Č.. XX, P., T. T. na Y. I. „„, Y.. Č.. XX, XX, O. Y. D. V., O. na K. Č.. XXXX, evidovanom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava, N. P. R..Č..- Y., katastrálne územie Y.

II. Navrhovateľke s a u k l a d á povinnosť podať vo veci samej proti odporcovi žalobu na vylúčenie odporcu z užívania bytu Č.. XX V. T. L. P. E. L. P. na R. C. T..Č.. XX, P. T. T. na Y. I. „„, Y.. Č.. XX, XX, O. Y. D. V., O. na K. Č.. XXXX, evidovanom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, pre okres Bratislava, obec Bratislava R..Č..- Y., katastrálne územie Y. a to do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Navrhovateľka m á n á r o k na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV. uznesením zo dňa 23.10.2018, č. k. 10C/24/2018 - 11, zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia uviedol, že navrhovateľka dňa 23.10.2018 o 11,00 hod. podala na súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia povinnosti voči D. N., V. E. XX.XX.XXXX, a to nevstupovať do P. Č.. XX, C.. R. XX L. P., z dôvodu, že sa cíti byť ohrozená a má obavy o svoj život, nakoľko zo strany odporcu opakovane dochádza k urážaniu, ponižovaniu a vyhrážaniu sa útokom. V návrhu uviedla, že voči menovanému bolo podané navrhovateľkou dňa 22.10.2018 trestné oznámenie pre jej dlhodobé psychické a fyzické týranie.

3. Dňa 22.10.2018 v čase o 17,15 hod. sa navrhovateľka sama dostavila po Obvodné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave a oznámila fyzické násilie voči nej zo strany D. N., jej manžela, s ktorým má dve maloleté deti a v súčasnej dobe je v rozvodovom konaní.

4. Súd prvej inštancie v rámci skutočného stavu zistil, že na súd prvej inštancie bolo dňa 23.10.2018 o 01:58 hodine doručené Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Bratislave V, Obvodné oddelenie Policajného zboru Petržalka - stred, potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydlija D. N. O. P. Č.. XX,

V. T. L. P. C.. R. XX, ktorá osoba bola v neprítomnosti dňa 22.10.2018 v čase o 20,30 hod. vykázaná zo sporného bytu. Z pripojenej zápisnice o trestnom oznámení OR PZ Bratislava, odbor kriminálnej polície zo dňa 22.10.2018 č. k. ORP-943/1- VYS- B5-2018 mal súd prvej inštancie preukázané, že dňa 22.10.2018, žalobkyňa oznámila fyzické útoky na jej osobu manželom, ktoré pretrvávajú dlhšiu dobu počas hádok.

5. Súd prvej inštancie právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 324 ods.1, § 325 ods. 2 písm. e), § 328 ods. 2, § 329 ods. 2, § 330 ods. 1 § 331 ods. 1, 2, § 333, § 336 ods.1,2 CSP a vecne tým, že podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej a jeho účelom je iba dočasná úprava pomerov je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov by bolo právo navrhovateľky ohrozené. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho vydaním nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako aj osvedčenie, že je potrebné neodkladne upraviť pomery, či exekúcia bude ohrozená. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, postačuje tento nárok osvedčiť. Osvedčiť uvedené skutočnosti je potrebné zo strany toho, kto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal. Osvedčenie znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní (porov. napr. aj uznesenie NS SR zo dňa 22.09.2010, sp. zn. 6Cdo 171/2010).

6. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z citovaných ustanovení zákona a po oboznámení sa návrhom, ktorý navrhovateľka podľa názoru súdu prvej inštancie nepodložila žiadnymi listinnými dôkazmi, dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Zo strany navrhovateľky neboli skutočnosti uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadnym spôsobom osvedčené. Ako vyplýva zo zápisnice o trestnom oznámení navrhovateľka fyzické útoky a ich prípadné následky nikdy neriešila návštevou lekára, polície, uviedla, že hádky sa u nich stupňovali a počas nich niektoré končili tým, že odporca do nej sotil. Nebezpečenstvo ohrozenia duševnej a telesnej integrity navrhovateľky nebolo za daných okolností, nijakým spôsobom dostatočne osvedčené. Navrhovateľka v návrhu uvádza, že manžel ju opakovane ponižuje, fyzicky napáda, vyhráža sa jej, avšak žiaden záznam z takéhoto správania odporcu, či už zo strany okresného úradu, polície, lekára alebo tretej osoby, ktorá by takéto správanie odporcu potvrdila, k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia priložený nebol. Z uvedených dôvodov preto súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

7. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie navrhovateľka, pričom poukázala na to, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav. Svoje odvolanie odôvodnila taktiež poukazom na ustanovenie § 365 písm. b), d), f), g), h) CSP, nakoľko má za to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, taktiež tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie súdu. Súčasne uviedla, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Svoje odvolanie doplnila a v rámci neho uviedla, že súd prvej inštancie odôvodňuje zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia najmä tým, že navrhovateľka žiadnym spôsobom neosvedčila skutočnosti, ktoré uviedla vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 23.10.2018 a to, že ju manžel opakovane ponižuje, fyzicky napáda, vyhráža sa jej. Navrhovateľka o týchto skutočnostiach nedoložila žiadny záznam z okresného úradu, polície, alebo tretej osoby, ktoré by takéto správanie odporcu potvrdilo. Súd prvej inštancie má za to, že nebezpečenstvo ohrozenia duševnej alebo fyzickej integrity navrhovateľky nebolo žiadnym spôsobom dostatočne osvedčené. Zo zápisnice o podaní trestného oznámenia súdu vyplýva, že odporca navrhovateľku fyzicky dlhodobo napádal, avšak tieto útoky a ich následky nikdy neriešila návštevou lekára, polície. Navrhovateľka má za to, že súd prvej inštancie zjavne pri svojom rozhodovaní opomenul existenciu listinných dôkazov a to potvrdenie o vykázaní, ktoré mal súd prvej inštancie doručené dňa 23.10.2018 o 01:58 hod. spolu so zápisnicou o podaní trestného oznámenia, ktorá k nemu bola pripojená, a ktorými v čase rozhodovania disponoval, o čom svedčí aj skutočnosť, že sám súd prvej inštancie sa na tieto listinné dôkazy vo svojom odôvodnení odvoláva. Považuje teda za ad absurdum konštatovanie súdu prvej inštancie, že navrhovateľka žiadnym

spôsobom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila listinnými dôkazmi. Navrhovateľka síce tieto dôkazy sama k návrhu neprípája, avšak súd prvej inštancie ich mal pri rozhodovaní k dispozícii. V zmysle zákonných a podzákonných noriem upravujúcich činnosť policajného zboru (§ 27a zákona o policajnom zbore, Rozkaz prezidenta policajného zboru č. 37/2016 o postupe príslušníkov policajného zboru pri vykázaní osoby zo spoločného obydľia v znení neskorších predpisov), v rámci vykázania osoby zo spoločného obydľia, polícia spolupracuje s ohrozenou osobou pri doručovaní neodkladného opatrenia súdu a teda je možné považovať za nepodstatné, či tieto písomnosti boli doručované priamo navrhovateľkou alebo prostredníctvom policajného zboru. Je nevyhnutné vchádzať z faktického skutkového a právneho stavu, že v čase rozhodovania súd prvej inštancie práve týmito písomnosťami už disponoval. Navrhovateľka uviedla, že považuje za úplne normálne, že obeť domáceho násillia v čase po útoku zo strany násillníka je značne rozrušená a zmätená tak, že jej vnímanie okolností je značne obmedzené, čo nastalo aj v jej prípade, keď sa správala intuitívne a automaticky po poučení zo strany vyšetrovateľa policajného zboru, ktorý jej odporúčal podanie neodkladného opatrenia bezodkladne. Uviedla, že nemá sama dostatok právnych vedomostí na to, aby vypracovala dostatočne právne relevantné podanie na súd. Avšak s poukazom na súhrn všetkých informácií vyplývajúcich zo zápisnice o podaní trestného oznámenia, ktorou súd prvej inštancie disponoval v čase rozhodovania, je evidentné, že fyzické a psychické násillie je dlhodobého charakteru, a že konanie odporcu je nebezpečné a nepredvídateľné. Vážnosť navrhovateľkou tvrdených skutočností a teda zvýšene ich vierohodnosti zvyšuje aj fakt, že bola políciou pri podaní trestného oznámenia poučená o trestnej zodpovednosti za podanie nepravdivých skutočností. Navrhovateľka má za to, že ak súd prvej inštancie vyhodnotil jej návrh ako nedostatočne dôvodný, neúplný a nezrozumiteľný mal postupovať v zmysle ustanovenia § 327 CSP s poukazom na ustanovenie § 129 ods. 1 CSP a vyzvať ju na jeho doplnenie. Týmto svojím o procesným postupom spočívajúcim v absencii výzvy na doplnenie návrhu, súd prvej inštancie porušil jej právo na spravodlivý súdny proces tým, že jej znemožnil takto uplatňovať svoje procesné práva. Ďalej k tvrdeniu súdu prvej inštancie v súvislosti s tým, že doteraz tieto skutočnosti nikde neuvádzala namietla, že nikoho nie je možné k niečomu nútiť. Zo zákona nikde nevyplýva, že klasifikácia konania druhej osoby, ako násillie je podmienené povinnosťou predchádzajúceho verejného oznámenia a teda hodnotenia skutkov, ako trestných činov alebo priestupkov. V zmysle judikatúry slovenských civilných súdov násillie je možné všeobecne definovať ako úmyselné použitie fyzickej, ale aj psychickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné proti osobe, ktoré buď má za následok alebo vysokú pravdepodobnosť vzniku poranenia, smrti, psychickej škody. Násillie, ktoré spôsobuje bolesť je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatel'a nad svojou obeťou. Táto bezmocnosť býva cieľom páchatel'a, ktorému tento fakt prináša istú formu uspokojenia. Násillím je každá forma ublíženia, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násillím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne u obeť vyvoláva strach. Násillie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože psychické násillie môže mať rovnako silné následky. Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanedáva žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu je najhoršou formou násillia. Z čoho vyplýva, že násillie v zmysle civilno-právneho kontextu si nevyžaduje klasifikáciu priestupku alebo trestného činu naplnením obligatórných znakovkej skutkovej podstaty uvedenej v zákone o priestupkoch alebo v Trestnom zákone. Je nevyhnutné si uvedomiť, že každá obeť rovnako ako aj navrhovateľka mala k neoznámeniu násillia legitímne dôvody, prečo nikdy predchádzajúce fyzické útoky neoznamovala, práve kvôli deťom a citovej väzbe k odporcovi ako manželovi. Avšak to, že posledný útok zo dňa 22. 10. 2018 sa rozhodla oznámiť jej nemôže byť dané na úkor tak, ako to súd prvej inštancie hodnotí, rovnako, ako jej subjektívne rozhodnutie, predchádzajúce konanie v čase aktuálnosti neoznamovať. A teda nenavštíviť lekára pri zraneniach, ktoré si to nevyžadovali z medicínskeho hľadiska alebo priamo políciu. Súd prvej inštancie zjavne nechápe viktimologické aspekty správania sa a prežívania násillia obeťou, ktoré síce pôsobia iracionálne, ale pre samotnú obeť majú svoj racionálny základ. Navrhovateľka ďalej uviedla, že si posledné fyzické útoky zo strany odporcu fotograficky dokumentovala, čo ako novotu odvolania prikladá, ako aj lekárske správy dokumentujúce jej zranenia zo dňa 22. 10. 2018. Ďalej má za to, že účelom neodkladného opatrenia je zabezpečenie preventívnej ochrany ohrozenia života a zdravia, pričom už len fyzický útok odporcu v súvahe s predchádzajúcim konaním je možné za takéto ohrozenie považovať. Odporca je nebezpečný a nepredvídateľný, o čom svedčí aj skutočnosť, že už si nedokáže viacej udržať nervy na uzde, ako sa výslovne vyjadruje v chatovej dokumentácii zasielanej svojmu bratovi, ktoré prikladá ako ďalšiu novotu v odvolacom konaní. Navrhovateľka má za to, že súd prvej inštancie aj napriek dôkazom, ktorými v čase rozhodovania disponoval, a ktoré boli v tomto konaní vykonané dospel k nesprávnym záverom, ktorými fakticky vystavil jej život a zdravie ohrozeniu. Nakoľko umožnil odporcovi priamy kontakt s jej osobou

a teda neposkytol ochranu života a zdravia jej osobe, ako preventívny účel smerujúci k zabráneniu ohrozenia jej osoby. Ako aj tým, že nezohľadnil viktimologické aspekty prežívania násillia obeťou ba priam naopak ich využil, ako dôvod pre racionalizáciu zamietnutia rozhodnutia na nariadenie neodkladného opatrenia. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhuje odvolaciemu súdu, aby zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodovanie alebo, aby zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že uloží D. N., aby dočasne nevstupoval do bytu Č.. XX P. E. na R. C. T..Č.. XX, P. V. T. na Y. I. „„, Y.Č.. XX, XX, O. Y. D. V., O.X. na K. Č.. XXXX, F. Okresným Ú. P., Q. N., pre N. P., N. P. R..Č..- Y., Q. Ú. Y..

X. V tomto konkrétnom prípade odvolací súd nepostupoval s poukazom na ustanovenie § 329 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale v tomto prípade odvolací súd prihliadol na čl. 16 ods. 1 základných princípov Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona, a rovnako tak na čl. 17, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Vzhľadom na to, že na rozhodnutie o tomto type neodkladného opatrenia je stanovená lehota uvedená v § 328 ods. 2 CSP posledného veta, podľa ktorého o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu, nebolo možné podľa názoru odvolacieho súdu dodržať postup s poukazom na ustanovenie § 329 ods. 1 CSP, inak by odporca mohol mať dostatočný časový priestor ohroziť život a zdravie navrhovateľky, a súčasne by súd pri svojom rozhodovaní nedodrжал potrebnú 24 - hodinovú lehotu na rozhodnutie vo veci. Pri aplikácii ustanovenia § 329 ods. 1 CSP, by sa podľa názoru odvolacieho súdu rozhodovanie o tejto forme neodkladného opatrenia minulo účinku.

9. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379, § 380 ods. 1 zákona č. 160 / 2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie bude potrebné zmeniť (§ 388 CSP).

10. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, neodkladným opatrením môže súd uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 327 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

15. Podľa § 328 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Podľa § 330 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

17. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, zmyslom neodkladného opatrenia je neodkladná úprava pomerov medzi účastníkmi (sporovými stranami) a zabránenie ďalšiemu zhoršovaniu ich postavenia. Z neodkladného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pri vydaní neodkladného opatrenia strany nemusia byť vypočítané. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnuté, aby v návrhu na jeho nariadenie boli opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. K návrhu musia byť navyše pripojené všetky listiny, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie. Ide o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek forme násillia, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana. Kvalitatívne požiadavky na osvedčenie rozhodujúcich skutočností sú determinované konkrétnymi okolnosťami prípadu ad hoc.

18. Neodkladné opatrenie je vo všeobecnosti poskytnutie predbežnej ochrany práv strane sporu za podmienky osvedčenia potreby dočasnej úpravy pomerov už pred rozhodnutím vo veci samej. Záverom ustálenej rozhodovacej praxe súdov (judikatúry) vo veciach neodkladných opatrení, od ktorého ani v tejto konkrétnej veci nebol dôvod ustupovať, je potom i to, že takáto (z povahy veci len dočasná) úprava pomerov zásadne prichádza do úvahy len v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútnych, či akútne hroziacich zásahov do práv, či oprávnených záujmov strany sporu domáhajúcej sa ochrany neodkladným opatrením, teda iba vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania, či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia, pri ktorých by samotné vedenie sporu mohlo už stratiť zmysel alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým spôsobom stabilizovať už pred konečným rozhodnutím.

19. Obsah neodkladného opatrenia v zmysle § 325 odsek 2 písmeno e) CSP upravuje povinnosti v súvislosti s ochranou fyzickej osoby pred násillím. Násillie je možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následku poranenia, smrti, psychickej škody a podobne. Hoci definície násillia sú rozdielne, spájajú ich však aj spoločné črty. Násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násillie však nie je konflikt, v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násillie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci. Násillím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanedbáva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia. Je zvlášť účinné, ak sa spája s fyzickým násillím. Pojem násillia ako taký, nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násillie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Nezniesiteľnosť spolužitia v dôsledku fyzického alebo psychického násillia musí mať značnú intenzitu, teda musí byť spôsobilé natoľko znížiť kvalitu spolužitia, že toto spolužitie bude možné objektívne považovať za nezniesiteľné. Právo v takomto prípade chráni slabšiu stranu aj za cenu zásahu do vlastníckeho práva. Ide o pomerne veľký zásah do práv spoluvlastníka, avšak ešte väčšmi, ako vlastnícke právo treba chrániť zdravie a život druhého manžela, ako aj členov rodiny bývajúcich v spoločnej domácnosti v byte.

20. V súvislosti s domácim násilím je mimoriadne dôležité minimalizovať kontakt násilníka s obeťou, keďže najvhodnejší priestor má násilník v domácom prostredí obeť. Z uvedeného dôvodu bolo aj sformulované neodkladné opatrenie v zmysle § 325 ods. 2 písm. e) Civilného sporového poriadku, ktorého účelom je poskytnúť oprávnenej strane neodkladnú ochranu, prípadne zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jej postavenia aj za cenu, že skutkový stav veci nie je náležite zistený. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. e) Civilného sporového poriadku preto postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násillia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násillia sa v takomto prípade preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľ spravidla osvedčuje lekárskymi správami, trestným oznámením, čestným vyhlásením tretej osoby (v pozícii svedka incidentu), písomnou, elektronickou alebo telefonickou komunikáciou, a podobne.

21. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že súd prvej inštancie pred rozhodnutím o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia disponoval zápisnicou o trestnom oznámení navrhovateľky zo dňa 22.10.2018, ktoré podala o 17,15 hodine, a v ktorom predniesla obavy o svoje psychické a duševné zdravie a život, z dôvodu násillného správania sa odporcu voči nej. V obsahu oznámenia je zaznamenané, že Dnešného dňa som sa dostavila na políciu podať trestné oznámenie na môjho manžela D. N., V. XX.XX.XXXX, B. P. D. J., XXXX XXX XXX, a to z dôvodu dlhodobého psychického aj fyzického týrania. Najprv uvediem s Andrejom sme manželia približne tri roky, pričom sa však poznáme asi 15 rokov a sme spolu tých asi 15 rokov. Momentálne sme v rozvodovom konaní od mája 2018. Od kedy sme sa zobrali, teda od svadby sa jeho správanie voči mne začalo zhoršovať, pričom to začalo tým, že som sa začala vzdelávať v oblasti účtovníctva, čím sa aj živím. Začal mi to vyčítať, začal mi vyčítať, že som majetníčka a zlatokopka, pričom ja som iba chcela robiť svoju prácu dobre. On stále menil zamestnania, pričom pracoval ako SBS-kár aj vrátnik, a stále menil robotu, veľakrát ho aj vyhodili kvôli správaniu. Jeho správanie sa postupne zhoršovalo, začal mi stále častejšie nadávať, pričom toto stále robil aj pred našimi dvoma deťmi, ktorí majú XX I. D. X I.. Niekedy na prelome 2016 a 2017 sme sa presťahovali na R. C., kde sme si zakúpili spoločný byt od mesta, ktoré tam má ešte záložné právo. Byt je trojizbový a bývame tam spolu všetci štyria, teda my dvaja naši dvaja synovia. Odkedy sme sa presťahovali sem, tak k jeho zhoršenému správaniu sa pridali aj fyzické útoky, konkrétne ma sácal, keď sme sa hádali, raz do mňa hodil stavebný meter, teda taký vysúvací veľký meter. K tým fyzickým útokom došlo vždy počas hádok, hádali sme aj sa stále hádame často, pričom niektoré z týchto hádok končili tým, že ma sotil a ja som niekde odletela, na gauč, do skrine alebo na zem. Čo sa týka útokov rukami alebo nohami, nikdy ma neudrel päšťou, ani otvorenou rukou, taktiež ma nikdy nekopol, aspoň si na to nespomínam. Manžel je síce nízky, ale má širokú postavu, je zavalitý, teda stačí keď do mňa strčí a ja tým, že som ľahká nemám šancu ustáť jeho útoky, teda sácanie a vždy niekde odletím. Niekedy asi pred mesiacom ma chytil pod krkom v rámci hádky, k tomu došlo tak že ma najprv chytil za ruku tak silno, že mi ostal odtlačok jeho ruky na bicepse, pričom ma dotiahol k otvorenému oknu v obývačke, kde ma chytil pod krkom a povedal mi že: „Ešte raz to povedz a vyhodím ťa cez okno.“ Ja som sa mu vyšmykla a odišla som z bytu preč. Bolo to kvôli tomu, že ja som mu povedala že mám jeho otca rada lebo je dobrý človek, ale že vychoval takého lajdáka ako je on, teda D., R. R.. Na to chytil nervy a dotiahol ma k tomu oknu. Asi pred dvoma týždňami ma chcel znásillniť, teda chcel odo mňa sex, pričom k tomu došlo tak že on každý piatok chodí von, pričom v ten večer, teda v noci mi poposielal niekoľko SMS správ, pričom asi okolo pol štvrtej ráno som sa zobudila na to, že ma drží tam dole, ale ja som bola oblečená. Ja som sa zobudila a on sa zľakol a odišiel do chodby. Po chvíľke sa ale vrátil späť a hodil ma na posteľ, lebo som stála vedľa postele, ľahol si na mňa a začal ma znovu obchytkávať a stále dokola hovoril, že som jeho žena a že môžeme, ja som na neho kričala nech ma nechá a som ho odsotila, on sa potom zobral a odišiel do spálne. K tomu ešte doplním, že toto obchytkávanie robil pravidelne, keď som bola v spálni, teda keď som ešte spala s ním na manželskej posteli, aj keď sme spolu už nemali sex dlhšiu dobu, potom som odišla spať do detskej kde spím už asi 2 mesiace. Taktiež občas keď som sa sprchovala, tak mi vošiel do sprchy a pozeral sa na mňa, stále hovoril, že som jeho žena že sa môže pozerať. Ja som z tohto jeho správania už psychicky zdeptaná, stále mi iba nadáva, uráža ma, všetko čo spravím, či už doma alebo inde je podľa neho zle a nič neviem robiť. Poslednú dobu mi už len hovorí, aby som ho vyplatila z bytu a on odíde preč, pričom chce 70.000,- Eur, čo je blbosť lebo my sme byt odkúpili od mesta za nízku sumu, nakoľko aj predtým sme dlhodobo užívali mestský byt. On ani do tohto bytu nedal

vôbec nič ani nijako neprispel.... Navrhovateľka bola príslušníkmi polície poučená o zodpovednosti za vedome nepravdivé údaje, najmä o zodpovednosti za trestný čin krivého obvinenia.

22. Príslušníci Okresného riaditeľstva policajného zboru v Bratislave, odbor poriadkovej polície následne, v tento deň (22.10.2018) o 20,00 hodine odporcu vykázali z obydli, ktoré má spoločne s navrhovateľkou v P., na R. C. Č.. XX. Predmetné listiny sú založené v súdnom spise pod číslami 3 až 5. Skutočnosť, že odporca bol policajným orgánom po vyhodnotení skutkového stavu vykázany zo spoločného obydli nasvedčuje vážnosti konfliktu medzi navrhovateľkou a odporcom. Predmetné listinné dôkazy podľa názoru odvolacieho súdu osvedčujú navrhovateľkou tvrdenú potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorej dôvodom je obava navrhovateľky z násilného správania sa odporcu voči nej a zabezpečenie jej nerušeného bývania v byte. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie nesprávne posúdil návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia z hľadiska preukázania zákonných podmienok potreby dočasnej úpravy pomerov strán sporu, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie postupom podľa § 388 CSP zmenil, keď nezistil splnenie podmienok na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie. Odvolací súd zároveň podľa § 336 odsek 1 CSP určil navrhovateľke lehotu 30 dní na podanie návrhu vo veci samej. Podľa § 336 odsek 3 CSP zruší súd uznesenie o neodkladnom opatrení, ak žaloba nebola v lehote podaná.

23. O náhrade trov celého konania (prvoinštančného, odvolacieho) rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1,2 , v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Nakoľko odvolací súd odvolaniu navrhovateľky vyhovel a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že navrhovateľkou navrhnuté neodkladné opatrenie nariadil, mala navrhovateľka v konaní plný úspech a vznikol jej voči odporcovi nárok na náhradu trov celého konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).